

Szerkesztőség

Templomudvar 2. ul Szemere

Kiadóhivatal:

Sándor régens-t utlgera

Sürgöny cím: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:

Egy óra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - - 90 dinár

Egyes szám ára:

75 PARA.

Novisad-Ujvidék, 1922 márc. 26

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 63. szám.

Vasárnap

A konkolyhintők

munkába állottak, hogy megmételeyezzék a magyarság egységét, amelylyel fel akarja venni a küzdelmet politikai jogainak, gazdasági és kulturális javainak biztosítására. Különböző oldalakon támadnak az álpróféták és ravasz módon, görbe, kerülő utakon akarják a mérget beleoltani népünkbe, hogy akkor annál könnyebben bánhassanak el vele. Hamis politikai jelszavakkal dolgoznak, virágos frázisokat puffogatnak, a multból átvett minden émelyítő korteszszkört felhasználnak, hogy eltérítsék a magyarságot attól az egyedüli helyes irányzattól, amelyen haladva céljait elérheti és kivivhatja teljes egyenjóságát ebben az államban, amely a magyarság egyenjóságát alaptörvényében már biztosította.

A magyarság eddigi munkája ugyan még csak a kezdet kezdetén van, de ez annyi érettséget, politikai belátással, a helyzet helyes felismerésével és a dolgok lelkiismeretes mérlegelésével történt, hogy mindenki a legnagyobb bizakodással tekint az elé a jövő elé, amelynek megvalósítása lehet a magyar párt egyedüli programja. És éppen ennek az érdekében kell elhallgatni azoknak, akik az utódállamok magyarságát egyáltalán nem érdeklő politikai irányzatok hatása alatt, a mi magyar népünket is ily eszközök szolgálatába kívánják állítani.

A magyarságnak nincs szüksége hivatan politikai tanácsadókra, mert jövő politikai magatartásának és tevékenységének iránytűje csak azon szempontok lesznek és lehetnek, melyeket az SHS állam területén élő magyarság érdekei a gazdasági, szociális és kulturális élet terén megszabnak. A magyarság nem inaugurálhat itt és nem kezdeményezhet külön politikai irányzatokat és legkevésbé hajlandó magát ezek közül odadobni annak a szellemnek, mely szöszlőival együtt eddig elbukott minden államban, amelyben azzal kísérletet tettek.

A szervezkedés megindult és remélhetőleg a közeljövőben már befejezést nyer. A program csak tág keretben adható meg és csak vezető irányelveket tartalmazhat figyelemmel a magyarság zömének osztály és rendi érdekeire, melyek az ország egyetemes érdekeivel csak congruensek lehetnek.

A magyar politikai szervezett élén pedig azok fognak állni, akiket a nép bizalma a vezető helyekre érdemeseknek és méltóknak tart és a magyarság már most tiltakozik azon oktroyált vagy importált vezetők ellen, kiknek a vezető szerep betöltéséhez a hivatottság minden kelléke hiányzik.

Pasics vezeti a genuai delegációt

A minisztertanács ülése — Az Adria vasut ügye — 4 miniszter Genuában Krsztely, Nincsic és Kumanudi miniszterek lesznek a delegáció tagjai

Beograd, március 25. A minisztertanács tegnap esti ülésén az Adria vasut ügyéről tárgyaltak. A miniszterközi bizottság, melyet kiküldöttek az amerikai konzorcium javaslatának a tanulmányozására, beszámolt erről a minisztertanácsnak.

Utána Nincsic külügyminiszter ismertette a külpolitikai helyzetet és beszámolt arról, hogy a horvát blokk ismert memorandumát elküldték a szövetséges hatalmaknak.

A genuai konferenciára kiküldendő delegáció tagjai Pasics miniszterelnök vezetése alatt Krsztely, Nincsic és Ku-

manudi miniszterek lesznek. A minisztertanács azt a határozatot hozta, hogy legalább két miniszternek mindig jelen kell lenni a konferencián.

Ezután még kisebb ügyeket tárgyaltak. Zagreb város tanácsának kölcsön felvételét engedélyezte a minisztertanács. A hadügyminiszterium részére hitelt szavazott meg 200 vagon angliai szén behozatalára a flotta részére. Majd Trifkovic miniszter terjesztette elő javaslatát a nemzeti művekre vonatkozólag ezzel azonban csak a következő ülésen foglalkoznak.

A horvát képviselők fenyegetései

A horvátországi kerületi beosztás módosítását követelik — Ha nem teljesül — kivonulnak a parlamentből — A kormány módosítja a tervezetet

Beograd, március 25. Az ország kerületi felosztásáról szóló törvényjavaslatnak Horvátországra vonatkozó része igen élénk ellenzésre talált a horvát képviselők körében. Az ellenzéki képviselők nagyon elégedetlenek a jelenlegi kerületi beosztással és azzal fenyegetőznek, ha a kormány Horvátországot parcellázni fogja, akkor ők kivonulnak a parlamentből.

Egyébiránt más oldalról is sok kifogás merült fel az eredeti javaslattal szemben. A nép és a képviselők legnagyobb része ellenzi a javasolt kerületi felosztást. Naponként érkeznek kül-

döttségek az ország minden részéből, amelyek kérik a kormány javaslatának módosítását. A kormány a jelek szerint engedni fog a közhangulatnak és bizonyos módosításokat fog eszközölni a javaslaton a kívánt értelemben.

Hogy a horvát képviselők követeléseinek eleget fog-e tenni és ha igen, milyen mértékben, erről még a kormányhoz legközelebb állók sem tudnak bővebb felvilágosítást adni, mert a minisztertanács ezzel — állítólag — még nem is foglalkozott, bár a horvátok már napok óta hangoztatják elégedetlenségüket.

A román királyné Beogradba jön

Április elsején érkezik meg — Látogatás a dalmát tengerparton

Beograd, március 25. Április hóban magas vendégek fogják meglátogatni az országot. Udvari körökből eredő értesülések szerint Mária román királyné és Iliana hercegnő április elsején Beogradba érkeznek. A királyi vendégeket a fővárosban fényes ünnepséggel fogadják. Beogradban csak néhány napig tartózkodik Mária királyné és Iliana hercegnő; ezen idő alatt a régi palotában fognak lakni. Azután Bosz-

nián keresztül Dalmáciába utaznak Sándor király kíséretében.

Dubrovnikban nagy előkészületek folynak a királyné fogadtatására. Az uralkodó és vendégei a régi fejedelmi palota lakói lesznek, melynek tatarozási munkálatai már közel állanak a befejezéshez. A királyi vendégek az egész dalmát tengerpartot meg fogják látogatni dubrovniki tartózkodásuk alkalmával.

Berlinben kommunista puccs készült

Titkos szikratávíró állomás — Letartóztatott városi tanácsos

Berlin, márc. 25. A berlini rendőrség vizsgálatot folytatott egy titkos szikratávíró állomás ügyében, melyet sikerült lelepleznie. Ahrends — akinek lakásán a szikratávíró állomást megtalálták — családjával egyetemben a leleplezés napján eltűnt. Iratai között a rend-

őrségi vizsgálat egy névsort talált, amelyen ötvennél több kommunista postafőtisztviselő neve szerepel. Grilovich városi tanácsos — kit a rendőrség ebből az ügyből kifolyólag letartóztatott — a terhelő adatok ellenére mindent tagad. Bővebb részletek hiányoznak.

Demokrácia és demagógia

Ujvidék, márc. 25. Az ugynevezett magyar emigráció Bécsben megjelenő sajtótermékei, élükön Jászi Oszkár bizonytalan alap gondolatra emelt politikai koncepcióival, évek óta a „demokrácia” csálhatatlan és hivatott apostolának bohóc-togájában házalják az utód-államok városait. A hangmodor és az a „harci” kiméletlenség, amellyel ez a lap naponként arcbafröccsenti bizonyos eseményekről megalkotott véleményeit, az izlés hatásait nem ismerők előtt könnyen kelti azt a látszatot, hogy szerkesztője olyanokból áll, akiknek politikai érzékenysége egyképpen hatnak azok az események, amelyekben a vak is meglátja a demokrácia elveinek megcsufolását. A szemlélt emberben azonban csakhamar az a meggyőződés alakul ki, hogy a Bécsi Magyar Ujság és néhány Bécsben megjelenő magyar lap-társa, amelyek imponáló és szinte tiszteletet provokáló módon hördültek fel minden esetben, amelyben bizonyos osztályok és kisebbségek érdekeinek „flagrán” megsértését vélték megállapítani, ez a demokrácia szeizmográfja nem is gép, nem is következetes, sőt egészen ember, aki a következetességet még ma is Bismarck ökrei örökségének tekinti. Aki a demokrácia szó értelmét akár görög, akár oktobrista, akár bécsi magyar értelemben ismeri, annak el kell ámúnia azon a sokatmondó hallgatáson, amellyel a bécsi emigráns sajtó a legutóbb lezajlott romániai választási eseményeket kísérte. Nem azért írjuk ezeket a sorokat, mert Erdélyben a liberális párt választási terrorja közel ötven magyar jelöltet buktatott ki még a választások előtt, hiszen ugyanott és ugyanakkor hasonló sérelem érte a román nemzeti pártot is. Mindkettő egyképpen a demokrácia megcsufolásának tekinthető. Ismételjük ezeket a sorokat nem ezért írjuk, hiszen láttuk már a bécsi magyar sajtót hadakozni az angol bányamunkásság, az indiai felkelők az egyiptomi és johannesburgi lázadók érdekei mellett. Láttuk a Bécsi Magyar Ujságot pálcát törni az angol elnyomás felett, amikor Belfastban bitókon halnak meg a felszabadulásért küzdőik. A bécsi magyar sajtó mindezen esetekben elszánt önzetlenséggel ölelte, a demokrácia katekizmusával kitömött és sokat próbált, de minden viharokban keményen edzett kebelére az üldözötteket és elnyomottakat. Mindezen esetben az oktobrista program lázát lehelő bécsi magyar sajtó tiszteletreméltó következetességgel „bélyegezte” meg az elnyomást, rámutatván a demokrácia törvénytárának megsértett paragrafusára. A magyarországi eseményekről ilyen vonatkozásban ne is essék szó. Akkor kénköves tüzet lehel minden világtáj felé ez a sajtó, amelyet a korszellem plántált a Canisius-gasse egyik ódon épületébe azért, hogy védbástyája legyen a reakció által erősen veszélyeztetett demokráciának. Nem vitatjuk az érdemet a Bécsi Magyar Ujságtól. Minden esetben felemeli tiltakozó szavát és nem lehet elkövetni semmiféle „atrocitást” Chilében, Paraguayban, Kínában, Ausz-

triában, Kanadában, vagy Magyarországon, amely a „demokrácia” életbiztonságát veszélyeztetné. Románia például egészen más. Ott lehet. Itt már nem tiltakozik a B. M. U. a „kultur-emberiség” nevében. Itt már példányon-

kint 8 leuért vásárolják a demokrácia hivatalos lapját. Barna igazgató urnak, a B. M. U. kiadótulajdonosának legyen mondva, ügyesen „szerkeszti” azt a kis ujságot.

A sok ünnep miatt nem tud tanácskozni a parlament

Beograd, márc. 25. (Eredeti távirat.) A parlament mai ülését Korosec indítványára, az ünnepre való tekintettel nem tartották meg.

Parlament körökben élénken foglalkoznak a nemzetgyűlés szabadságával a husvéti ünnepek alatt. Múltán a szkupstina tagjai három felekezeti hível közé tartoznak, mind a háromnak az ünnepeit meg kell tartani és így a parlament annyit ünnepel, hogy nem tud dol-

gozni. Most arról tanácskoznak, hogy miként lehetne a sok ünnepet csökkenteni.

Az ellenzéki pártok ülései.

Beograd, márc. 25. (Eredeti távirat.) Ma délután ülést tartott a földműves és szociáldemokrata párt. Mindkét párt a választójog kérdésével foglalkozott és azt a határozatot hozták, hogy követelik a kisebbségek érdekeinek a megfelelő képviselését.

Hoffmann tábornok francia-német akciót javasol Szovjetország ellen

Páris, március 25. (Eredeti táv.) Lapjelentések szerint Hoffman német tábornok két hónap előtt meglátogatta Nollet tábornokat, a francia kormány berlini katonai megbízottját, akinek mint a Ludendorff klikk megbízottja javasolta, hogy közös német francia akciót kellene indítani Szovjetország ellen. Hoffmann azt ajánlotta, hogy Franciaország engedje meg a németországi kormány hatalomnak az ugynevezett reakciós kö-

rök kezére való jutását és kívánatosnak mondotta a régi német hadseregnek francia fővezérlet és ellenőrzés alatt talpra állítását kellő garanciákkal, hogy nem fordulhat Franciaország ellen. Néhány hét előtt a német trónörökös volt szárnysegéde Rechberg nagyiparos ugyanilyen javaslatot terjesztett Nollet elé, aki az ügyről jelentést tett a francia kormánynak.

A párisi nők is csak az idegen valutára buknak

Mintha elröppent volna ifjusága: Páris arcára kiült az öregség jele. Fáradt, kimerült, csendes és piszkos. A mai párisi nő nem hasonlít már a háború előtti híres párisi nőre. Nemcsak az asszonyok, hanem a fiatal bakfilók is olyan független életet élnek, ami azelőtt elképzelhetetlen lett volna. Ez annak a hosszú időnek az eredménye, amelyet az apák, fivérek és férjek a harctéren töltöttek. Az erkölcsök és az izlés igen eldurvultak. A nők, akár fiatalok, akár öregek, rettentően festik magukat. A földalatti villamos vasut első osztályában valóságos feltűnést kelt az a nő, aki nincs kifestve. Egy előnye mégis van ennek a szokásnak. A 30 éves asszonyt alig lehet megkülönböztetni a 20 éves leánytól.

A férfiak egykedvűek. Láthatólag meg vannak magukkal elégedve, hogy sikerült Németországot legyőzniük. De mintha egy kis nyugtalanság fogná el őket, ha a nagy legyőzöttre tereődik a beszéd. Általában a társalgás egy kissé még mindig katonás. A legelőkölőbb helyeken is gyakran förtelmes káromkodásokat hallhatni. A hadból visszatért katonák nagy tömegekben házasodnak. Feltűnő a legifjabb korosztályhoz tartozó házasodók száma. Ezek előszeretettel választanak idősebb, érettebb nőket életpárjuként azok közül, akik mint ápolónők voltak melléjük beosztva. A drágaság a párisi háztartásra is rányomta bélyegzőjét. A háború előtt a francia háziasszony a margarint még hirtől is alig ismerte. Ma a margarin igen jelentékeny szerepet játszik a francia középosztály konyháján.

Páris legjellegzetesebb alakja manapság a nehéz valutájú külföldi, aki valósággal elfoglalta a francia fővárost. Ha egy párisi cég megbukik, egészen biztos, hogy vagy angol, vagy amerikai ház kerül helyébe. A város közepén egész utca sorok vannak, ahol az üzletek fellátva argol.

Az amerikaiak, spanyolok, angolok, hollandusok és svájciak ma az urak Párisban. Ők töltik meg a szinte naponként szaporodó barokk, táncpajzokat, ótórál teaszalokat, jazz band termeket, nekik udvarol minden párisi férfi és

rájuk bukk minden párisi nő. Rendkívül nagy számban lehet látni szintén az erős valutájuk közé tartozó színes urakat, akiknek karjain egy-egy feltűnő eleganciával öltözött francia szépség lebeg.

Páris jelentősége világpolitikailag is igen megerőskedett, amit a sűrű konferenciák, kongresszusok és bizottsági tárgyalások bizonyítanak. Ez azonban a párisi embert nem szédíti el. Nagyon gyakran hallható az a kifakadás, hogy Páris bizony szívesen odaadná a jóvátételi bizottságot és a nagyköveti tanácsot a háború előtti kényelemért.

Svájc a genuai konferencián

Genf, március 25. (Eredeti táv.) A szövetségstanács elhatározta, hogy a semleges államokat április negyedikére Bernbe konferenciára hívja egybe, amelyen leszögeznék a genuai konferencián kifejtendő egyértelmű álláspontjukat annak tárgysorozatán szereplő kérdésekkel szemben.

A beográdi lapok és az Adria vasut

Beograd, márc. 25. (Ered. táv.) A mai beográdi lapok mind az angol-amerikai konzorciumnak az Adria-vasutra vonatkozó ajánlatával foglalkoznak. A lapok kivétel nélkül rámutatnak arra, hogy ennek a vonalnak a kiépítésére feltétlenül szükség van, mert ez az állam főútjára. Az angol-amerikai ajánlattal azonban nem foglalkoznak teljesen kimerítően és erre vonatkozólag eltérőek a vélemények. Általában az a nézet, hogy a kormány április közepéig feltétlenül eldönti, vajjon elfogadja-e az ajánlatot.

A „HÉTFŐI UJSÁG” 2-ik száma bő tartalommal négy oldalas terjedelemben jelenik meg.

Intézkedések a vérhaj leküzdésére

Sok nehézség — A javulás útján — A nép felvilágosítása — Ingyenes gyógykezelés — Salvarsant kapunk jóvátételei címén Németországtól — Önkéntes orvosi vizsgálat

Ujvidék, márc. 25. (A Délbácska munkatársától.) A háborús esztendő legszomorúbb következménye a vérhaj nagyarányú elterjedése. A rettenetes kór, amely az egész ország területén tízezerrel szedi áldozatát és pusztítása felülmulja a tüdővést, különösen az alsóbb néposztályokban van félelmetesen elterjedve.

A háború utáni egészségügyi intézkedések az egész világon odatrányultak, hogy a vérhaj további terjedésének korlátot emeljenek és azokat, akik már fertőzve vannak szakemberi orvosi kezelés révén visszaadják az emberi társadalomnak. Az egyes országokban különböző módon igyekeznek ezt a célt elérni; hogy ez mennyire fog sikerülni azt a közeljövő megmutatja. Múltán nálunk is történt már némi intézkedés a baj megfékezésére, munkatársunk ma felkereste dr. Markovics Lázárt, a közegészségügyi miniszterium BBB osztályának főnökét és a venerikus betegség elterjedéséről és az annak leküzdésére irányuló intézkedésekről kért felvilágosítást.

Dr. Markovics Lázár összefoglaló kérdéseinkre a következőket volt szives válaszolni.

A vérhaj leküzdésére irányuló intézkedések nálunk igen nagy nehézségekbe ütköznek. Különösen kóriményes a betegek ellenőrzése és számuk nyilvántartása. Mivel a betegek nagy része magános vasi kezelésben részesül, ezek pedig nem jelentik be bejegyzik számát, kizárólag a kórházakban levő és az ambulatóriumokba járó betegek számáról van pozitív tudomásunk.

Azt azonban biztosan tudjuk, hogy a mi vidékünkön a betegség terjedése csökkenő tendenciát mutat. A háború alatt természetesen igen sok fertőzés történt; nők és férfiak egyaránt betegedtek meg. Azonban a normális viszonyok helyreállásával a falvakban megszűnt az erkölcsi szűlés és így a baj továbbterjedésétől nem kell tartani.

Igaz, hogy sok család van megfertőzve, de ezek mintegy magukban konzerválják a betegséget, nem terjesztik és mivel orvosi kezelés alatt állanak, ők maguk is lassan ugyan, de gyógyulnak

Mi minden lehetőt megteszünk, hogy csökkentjük a betegek számát és erre legalkalmasabb módszer a nép tudományos, de népszerű felvilágosítása. Az általunk tartott felolvasások és előadások máris nagy sikert értek el. Ennek tulajdonítom azt is, hogy

a falvakban a házassalándók legnagyobb része önként veti magát orvosi vizsgálat alá.

A betegek kezelésére ott vannak az ambulatóriumok. Eddig Ujvidéken, Szabadkán és Becskerekben működik egy-egy. Utóbbi kettőben Wassermann reakciót is végeznek.

Mihelyt a közegészségügyi miniszterium részére újabb hitelt fognak megszavazni, kisebb helységekből is állítunk fel ingyenes orvosi rendelőköt.

Miután a gyógyszer is igen drága és sokan azért hanyagolják el a betegséget, mert nem tudják a patikát fizetni,

kormányunk a berlini jóvátételei bizottságtól 10,000 seria salvarsant kért, ami mintegy 60.000 adagnak felel meg.

Ezt az ország területén levő 5 egészségügyi osztály között fogják felosztani és az ujvidéki is kap egy aránylagos részt.

A vérhaj leküzdésére mindent megteszünk, ami tőlünk telik, hogyha ebben a munkában maga a társadalom is segítségünkre lesz, akkor remélhetjük, nem a baj megszüntetéséért, hanem fokozatos visszaszorítását és a minimumra való csökkentését.

Vaggonlakások vannak Ujvidéken is

Tengerészalásztisztek és abáziai menekültek a vagonlakásokban

Ujvidék, március 25. (A Délbácska munkatársától.) A lakáshányról kifogyhatatlan rovatot vezet az európai sajtó, amelyben napról-napra változó színekkel tér vissza ugyanaz a nyomorúság, amit egy szóban szokás össze-sűriteni: lakásmiéria. A kérdés utolsó és leg-szomorúbb stációjára a vagonlakás, ez a szomorú specialitás, amely ma már aig ismeretlen fogalom Európában egyetlen városában is. Bécsben a postakocsik éjjeli állomáshelyét ezerszámra keresik fel a hajléktalanok. Minden kecsiban két, három, nagyobb forgalom esetén öt ember talál menedéket. Bécs és Budapest vezetnek egyelőre a szomorú specialitás terén, de kijut ebből az utódállamok nagyobb városainak is. Zágrábé a palma, amelynek pályaudvara mögött kb. 200 vagonban vannak elhelyezve azok, akiknek nem lehetett elhelyezést találni a városban. Osijeken is éves gyakorlat már a vagonlakás, amely ezelőtt másfél évvel bevonult Ujvidékre is.

A téli kikötő mögötti vágányokon hét vagonban laknak tengerész alásztisztek családjai már másfél év óta.

A vagonok meglehetősen jó karban vannak és ismertető jelük a teltől kinyuló hosszú pléhkürt után már messziről felismerhetők. A vagonok előtt falpécse vezet föl. A „szobák” rendezten burorozottak, tiszták és maudnem csinosaknak mondhatók. A hosszú idő alatt természetesen mind kényelmesebbekké és labályosabbakká válnak. Néhány kép kerül a falra, a hályha elé ellenző, a középre választófal. Ez már „készsobás” lakás. Lakbér nincs, ami türelmetlen, az csak a tél, mert ezeket a „lakásokat” nem lehet fűteni. Most tavasz idején és nyáron a szellős, napos Duna-

parton irigyléreméltóan egészséges a lakás. A kikötő mögötti holt Dunaparton apró veteményeskerteket turnak fői a vagonlakók. A szegény ember életberendezkedése ez. Az egyik vagonlakó asszonnyal folytatott beszélgetésből csakhamar kiderül, hogy az itt lakók között

vannak abáziai menekültek is.

A család még a háború alatt hagyta ott Abázliát, amikor az olasz repülők és léghajók bombázní kezdték Fiumét. Hosszu bolyongás után másfél évvel ezelőtt kerültek Ujvidékre, ahol nem tudtak lakást kapni. A többi „lakó” családos tengerészalásztiszt.

Az Abázliából menekült asszony elmeséli, hogy egyik leánya: aklnek férje műszerész a repülőosztagnál a télen lebetegedett. A rettenetes hidegben életveszélyes volt számára a vagonlakás. Aradozva, boldogan és hálásan beszél Marcekovics helyettes polgármesterről,

aki a szomszédban lévő vil-lájának egyik szobáján három hónapon keresztül a beteg asszony rendelkezésére bocsátotta.

Az asszony meg van a „lakásai” elégedve most. Télen nem, mert akkor „nem lehet kibírni.” Azért kibírták. A Dunaparton enyhe tavaszi szél fojdgál. Az ég derűsen, biztatón kékül a vagonlakások fölött. Az asszony, aki majdnem két év óta vagonban lakik, a halál rémülete vert ki az igazi otthonból, nyugodtan él majdnem megelégedetten, mosolyogva beszél. Akkor is mosolyog, amikor ezt mondja:

— A télen majdnem megfagytuunk...

Most ilyenek az emberek és ilyen az élet: játék a halállal.

Gyárvárossá fejlődik ki Ujvidék

Kétszázmillió koronát fordítanak ebben az évben ipari és magánépítkezésekre

Ujvidék, márc. 25. (A Délbácska munkatársától.) A kora tavasszal Ujvidék periferiáján megkezdett és tervbevett gyártelep építések, valamint a ma már üzemben lévő hatalmas gyártelepek a legközelebbi évek alatt a régóta kereskedelmi centrum Ujvidéket a Vajdaság ipari életének is középpontjába fogják állítani. A minden tekintetben örvendetes jelenség is jelentékeny mértékben fog hozzájárulni ahhoz, hogy a dús gazdag Bácska minden tekintetben méltó fővárost kapjon, amely jellegét már eddig is kidomborítja az iflévő és időközben ideteleptett közhivatalok. Ezek egyike, a Becskerekre ideteleptett postalgazgatóság, amely teljesen új palotába költözött, a közeljövőben még egy új palota felépítését tervezi, miután eddig kerelt a rohamosan növekvő forgalom lebonyolítására szűknek bizonyultak. Aki a mostani napokban végigjárja a város külső területeit az a gázgyár környékétől a Limánon keresztül le egészen a téli kikötőig óriási mértékű építkezéseknek lehet tanúja. Ugyazólván a földből nőnek ki a gyártelepek, amelyek legnagyobb része olyan, amilyen eddig nincs üzemben az SHS állam területén. Nagyon sok magánház is épül, legfőképpen a Limánon. Sokmillió töke mozdult meg és a jelek szerint két éven belül az új városrész teljesen kiépül a Limánon és a város környékén már működésben lesznek mindazon ipartelepek, amelyek fölépítését ezen a tavaszon vették tervbe.

A téli kikötő mögötti részen, egy három és félholdas telken ezen a tavaszon egy hatalmas kőgyár építkezését kezdik meg, amely két német szabadalomnak gyártásával (betongerenda és mármárvány) párhuzamosan fog állani az SHS állam területén. A gyár maga is teljesen új rendszerű betonépítkezés, amely negyven százalékkal olcsóbb és jóval tartósabb a téglaplakásnál. Az üzem cement és márvány-mozakot, csiszolt követ, betoncsövet és a vasgerendákat pótló és azoknál 60 százalékkal olcsóbb betongerendákat fog előállítani. A gyár hat hét mulva lesz üzemben, s miután saánál

több munkást fog foglalkoztatni, a legnagyobb ilyen ipari üzeme lesz Jugoszláviának.

A kőgyár mellett telkeken hasonlóan nagyszabású építkezések folynak. A Dunaparton most épül egy cszebszlovákiai vállalat gépraktára, mellette az ujvidéki Danubia volt igazgatójának Rajnernak a gőzfűrésztelepet építik, s valamivel feljebb a Danica olajfinomító-jának kezdő munkálatai folynak. A Zigmund gyár nemrég elkészült vasöntődjének közveilen szomszédságába kerül a kábel gyár, amelynek környékén nemrég helyezették üzembe a Krámer-féle drótázógyárat, mely oly modern felszerelésű, hogy termékel csak-hamar placot találjanak a külföldön is. Ez a gyár néhány nappal ezelőtt több vagon meg-töltő drótmegmunkáló gépet kapott Angliából. A gázgyár környékén most fejeződtek be a butorgyár kibővítésének munkálatai. A Pollák-féle porcellángyár még nincs teljesen üzembe; de így is egyetlen ilyen gyára az egész államban. Ugyanezen a helyen épül egy ká-lapgyár is, míg a Vukovics utcában egy nád-fonógyár és a Temerin uton egy konzervgyár építkezése közeliednek a befejezéséhez. A szé-rumgyár is csaknem teljesen kész.

Ezeket az építkezéseket már megkezdték, de a mérnöki hivatalban már megvannak a szabályszerű bejelentései még néhány ipari vállalatnak. Ezek fölépítése nem púsz, csupán idő kérdése. A készülő ipari vállalatok egyike tizenötmillió koronát emészt föl, egy másiké huszmillión felül összegbe kerül.

Hozzávetőleges becslés szerint ebben az évben Ujvidé-ken kb. százötven-kétszáz millió koronát fordítanak ipari- és magánépítkezések céljaira.

Ez csak a már megkezdett építkezések költségeinek körülbelül végösszege, de ha a tervbevett összes építkezések valóra válnak, ez az összeg könnyen megkétszereződhetik.

Egy herceg mint piaci árus

Szergej Trubetzkoi herceg vásznat árul az ujvidéki piacon

Ujvidék, március 25. (A Délbácska munkatársától) Tragédiák szülőföldje és csodálatos történetek hazája évek óta az orosz sivatag. A gyökerestől kitéptt évszázados mult és a vérszomj fanatizmusával főbeplántált új „rend” és minden, ami a kettővel összefüggésben van, vagy volt, könyvtárakat tölthetne meg az orosz sorsot analizáló regényekkel. Trotzkij kiméletlen diktatúrája tudva levőleg elűzte Oroszországból a születési arisztokráciát, a hatalmas cári hadsereg összes tisztjét, az orosz intellektusok és művészek legnagyobb részét. Volt a futók között olyan is, aki megmenthette még értékeinek egy részét, de a legtöbben úgy hagyták ott az orosz földet, hogy csak pusztá éleüket menthették meg. Ez az orosz emigráció már ötödik éve folyik Európában, sokszor nélkülözve, éhesen és lehangyolódva. A vándorut és a kénytelen emigráció nélkülözése, szenvedése és csapódásai sok esetben a legszimpatibb polgári pályákra kényszerítik azt az orosz emigránsot, aki hazájában a született arisztokraták között is az előkelőbbek közé számíthatta magát.

Ujvidéken tartózkodik már másfél éve Szergej Trubetzkoi herceg, aki a Romanovoknál is messzebbnyúló családfára tekinthet vissza. Oroszországban mérhetetlen vagyont hagyott hátra.

Ujvidéken pedig egy piaci sátor alatt tarka vásznat kínál eladásra a vevőknek. A herceg kilenc hónapig volt piaci árus,

s csak most, alig néhány napja mondott búcsút az új mesterségnek, amely a nagy konkurencia miatt, (tiz hasonló sátor jobbról és tiz balról) alig jövedelmezett annyit, hogy feleségét és három gyermekét eltartthatta volna. Herceg Trubetzkoi annakidején kapitány volt egy moszkvai lovasezredben. Magas, tartarcu, vállas férfi. Kopott fekete köpeny alatt szivert hord. Cvikk res. A csizmáján látszik, hogy a kereskedés nem jövedelmezhetett sokat. Meglehetősen szűkszavú. Alig néhány szót mond:

— Tavaly augusztusban állottam először a sátor elé. Most azonban más foglalkozás után kell nézmem, mert ez a jövedelem kevés volt a családomnak. Feleségem van és három gyermekem. Még nem tudom, mit fogok csinálni. De mindég. A munkát nem szégyenem.

Politikai nyilatkozatot nem ad. Irtózik és undorodik a politikától. Nem bolsevista és nem antibolsevista. Ami politika, azzal nem vállal közösséget. Becsületes és minden dicséretet megérdemlő elhatározása, amellyel egyszerű, munkás és polgári életet szánja el magá t, bizonyára tiszteletet vált ki mindenki ből, ki az orosz emigráció sorsát szájalommal szemléli.

Befejeződött a bécsi vásár

Gyenge volt az üzletmenet — Hogyan vettek részt az utódállamok a bécsi Messen?

Bécs, március 25. (A Délbácska bécsi szerkesztőségétől.) A második bécsi vásár ma befejeződött. Az eredmény előre látható volt. A második vásár még az első vasár eredményel megölte is mesze elmaradt Nemzetgazdasági hasznát a bécsi vásártól még a rendezők sem vártak, mert hiszen a belföldi legnagobb részt olyan kiállítók vettek részt, akik portékákat külföldön szereztek be. Ezzel szemben például a lipcsei vásáron, amelynek komoly nemzetgazdasági jelentése van, túlnyomó számban termelők és gyárosok állítottak ki. Az oroszoknak azonban alig van ipara, így tehát a bécsi vásár valutális haszonnal járhat. A rendezők tényleg vártak ilyen valutális hasznot a bécsi Messétől, ez azonban elmaradt, mert külföldi vásárlók alig jelentektek. A különböző cikkek bécsi árai már elérték, sőt sok tekintetben túl is haladták a világ paritását. Így tehát külföldi kereskedőknek nem fizetődött ki Bécsbe jönni a Messen

vásárolni. Az eddigi kimutatásokból, de még inkább a résztvevő kereskedők közléseiből meg lehet állapítani, hogy a vásár eredménye még a pesszimista várakozásokat sem elégitette ki. Az üzletmenet nagyon gyenge volt.

Egyébként most már arról is be lehet számolni, hogy az utódállamok és a többi külföldi országok milyen mértékben vettek részt a vásáron. Az utódállamok közül a leg-erősebb képviselője Csehszlovákiának volt. A csehszlovák kiállítók a gép- és elektroszakosztályon, a textilvásáron, a cipő- és bőrosztályokon, a vas- és fémipari csoportban, valamint a díszműkiállításokon voltak nagyobb számban képviselve. Természetesen a cseh valuta kurzuja miatt éppen a csehszlovák kiállítók csak a bőrosztályon szerepeltek.

Magyarország kissé erősebben volt képviselve, mint az ősszel. Főleg házipari, faipari termékekkel, valamint élelmiszerekkel és me-

zőgazdasági gépekkel. Érdekes, hogy Romániából egyetlen kiállító sem akadt. Ezzel szemben lehetett lengyel kiállítókat látni a textil, cipő és ékszerosztályokon. A lengyel kereskedők az általános eredményhez mérten elég jó üzletet csináltak. A többi külföldi államok közül természetesen Németország képviselője volt a leg-erősebb. A német kiállítók egymagukban sokkal többet vettek, mint a többi külföldi kiállítók összesen. Németországon kívül résztvevtek a vásáron svájci, francia, németalföldi, belga, olasz és angol gyárosok is. Természetesen ezek sem tudtak jelentékeny üzleteket csinálni, mert a kelet-európai látogatók igen drágáították a nyugati portékákat. A valuták ingadozása miatt hosszabb lejáratú kötések nem is jöttek létre. A látogatók legnagyobb része raktárból vásárolt és a kiállítók sem igen voltak hajlandók hosszabb lejáratú szállításokat elfogadni.

Két világrész harca Genuában

— A Délbácska alkalmi tudósítójától —

Poincaré és Lloyd George boulognei találkozására óta a genouai konferencia programja napról-napra szűkebb, de egyáltalán precízebb formát ölt. Ma már messze vagyunk az élenk fantáziája brit miniszter első koncepciójától, melyet a cannesi konferencia alkalmával lementett meg az aggodalmasan várakozó világgal. Lloyd George akkor világmegváltásról, általános leszerelésről, Európa gazdasági lábraállításáról regélt. Szerinte a vonagló Európa összes bajainak orvoslására az egyedüli mód az érdekelt felek összefüvetele és teljes kibékülése lett volna. Hite, hogy ha majd a győzők és legyőzöttek egy asztalhoz ülnek és ki-ki öszintén eladja baját, rendbe fog jönni minden. Szóadatosképen az optimista angol miniszter magával tud a ragadni a képviselt államok delegáltjait. Biliand Franciaország nevében ugyan óvatot emelt mindenféle revizionista törekvés ellen és hangoztatta a békeiművek sérthetlenségét, de nem vették túkomolyan. Azonban aig hangoztattak el az általános boldogságot hirdető igék, jött a kiábrándulás. A francia nép, mely mindinkább elfordul az utolsó két század politikai tradíciójától és a reális politika alapjaira helyezkedik, megbuktatta miniszterét, akinek főbűne volt, hogy az angol felfogással szemben nem tudta eléggé érvényesíteni a francia szempontokat. Jött Poincaré, aki mindjárt megmutatta, hogy ő nem fog olyan könnyen behódolni a szerencsés Lloyd Georgenak, a világháború ez utolsó miniszterének, mint- a hogy azt elődje tette. Visszatérve a régi diplomáciai módzerekhez, jól megfontolt és világosan megszóvegezett jegyzékben adta elő ellenérveit angol miniszterének. Az angol szövetség érdekében hajlandó elmentni Franciaország Genuába és ott megvitatni Európa államainak szűkebb gazdasági közreműködését és módját keresni annak, hogyan lehetne a napról-napra fejezetőbb angol ipari váságot orvosolni; de oly feltétel mellett, hogy a francia nép jogán csorbát ne essék. Poincaré e feltétele szerepváltást jelentett az angol francia viszonyban. Eddig az angolok szerepük az összes konferenciákon, mint a francia nép kegyes protektorai és támogatói annak követelését Németországgal szemben. A legutóbbi fájánlott szövetség is úgy hatott, mint egy nagyon is egyoldalú szerződés, melynek eredményeképpen Angolország a németekről fenyegetett Franciaországot hatalmas védőszőnyeggel látszik. A francia nacionalisták éppen ezt az alactas és alázas szerepet utálták meg és követelték a rincesebb külpolitikát, mint amilyen Briandé volt.

Ennek megvalósítására leghevesebben Poincarét látják, aki jó 10 év óta a francia külpolitika irányítója és akinek preziliáze jóval nagyobb, mint a kisé diktáns és kisé engedékeny Briandé. A volt köztársasági elnök, mielőtt újra miniszter lett, rögtön értesére adta az argoknak, hogy szívesen köti velük véd- és dacszövetséget, de csak mint teljesen egyenrangú fél, aki nemcsak vesz, hanem ad is valamit.

Hiszen a brit birodalomnak, melynek annyit az ügyes-bajos dolga, kezdve Irországon

és ipara tengésén egészen Egyptomig és Indiáig, nem lehet közömbös Franciaország barát-sága. Franciaország pénzügyi válsága azon munk, fizetnek e a németek vagy sem; Anglia ipari válsága pedig azon, talál-e újra megfelelő piacokat árulnak elhelyezésére. E válságok leküzdésére a két állam köthet mind-egyikükre előnyös szövetséget; Ha Lloyd George nagyon hevül a genouai nemzetközi konferencia sikerén, azt azért teszi, mert Angliának létérdeke, hogy „Európa Kelete”, vagyis az oroszok óriási birodalma újból megnyíljon a kivitel számára és hogy így a több millió angol munkanélkülinek munkát adjon. Genua tehát elsősorban angol érdek. Franciaország mindamelllett elfogadja Lloyd George programját, de csak oly feltétel, ha reparációs jogaihoz nem fognak nyulni. Boulogneban ezen az alapon tényleg meg is történt a kiegészítés. Poincaré politikájának főeredménye tehát az, hogy a genouai konferencia csak a bekeszerződés érinthetetlenége jegyében indulhat meg és hogy a program középpontját az Oroszországgal való kereskedelem megindítása fogja képezni. Németországnak és volt szövetségeseinek gazdasági szanalása végleg lekerült a napirendről. A jóvátétel kérdése továbbra is a „Commission des Reparations” hatáskörébe fog tartozni, a lefegyverzés és a nemzetek közti viszony rendezése pedig a genouai Népszövetség dolga lesz.

Lloyd Georgenak egyszerű terve tehát egy fő probléma megoldására szugorodott össze: Szovjetoroszországnak a világgazdaságba való bekapcsolására. Mikor két évvel ezelőtt az angolok tárgyalásokba bocsátkoztak a szovjettel, azt hitték, hogy képesek lesznek egyedül kiaknázni az orosz kincseket. Ma azonban belátták, hogy az orosz dezorganizáció olyan óriási méretű, hogy a Szovjetbirodalom rekonstrukciója csak egész Európa közreműködése mellett lehetséges. Ezért van most ez a kérdés a genouai konferencia előkészületi munkáinak középpontjában és ezért tereődik a nyugati országok figyelme mindjában erre a bizonyos problémára, mint ahogy ezt a szervezkedési ház és az angol, valamint a francia sajtó fejtegetéssel bizonyítja. Alig mentek szét a cannesi értekezlet képviselői, hamarosan híre ment, hogy Londonban egy hatalmas tröszt van kialakulóban, amely Oroszország gazdasági kialakulását tűzi ki célul magának bizonyos garanciák mellett. Ennek az érdekszövetségnek, mely Londonban tartotta első megbeszélését, február végén, hivatalos elnevezése „Nemzetközi Szövetség Európa Talpraállításására”, de semmi sem mutatja jobban igazát célját, mint első határozatai. A „Szövetség nem fog üzletbe bocsátkozni azokkal az államokkal, melyek 1. nem ismerik el a multban felvett kölcsönöket, 2. nem szereznek érvényt az általuk aláírt szerződéseknél, 3. nem adnak elegendő garanciákat a kereskedelem biztonságára vonatkozólag. Amint ezekből a pontokból látjuk a tröszt ugylátszik egyedül Oroszország kialakulására alakult. Alapítókéje 20 millió angol font, melynek egy ötödét a következő államok érdekeltségét jegyzik majd: Anglia, Franciaország, Oroszország, Németország és Belgium.

HIREK

CSACSI

nagyon sokféle van ezen a szép világon. Van nagy csacsi, kis csacsi, szürke csacsi és fehér csacsi. Van itt is elég. Az ember mindennap találkozik velük, de nehéz őket azonnal felismerni, mert rendszerint különféle idegen bőrköbe bujnak. Ez mind természetes de külön szenáció az, ami tegnap az egyik ujvidéki utcán történt.

Egy ut állott tegnap az egyik ujvidéki utcán Valahonnan az utcavégre egy másik csacsi közeledett. A másik csacsi kopott, szomorú, szürke kis példány valami kocsit elé volt fogva s azt hirtelen csöndesen, elkéservedve. A kocsi deszkák voltak, a deszka tetjén egy asztalosinas. Lassan haladt a jármű a túsorban: a csacsi bizonyára filozofált magácaról, mert egyszerre mélyen elgondolkodva megállt az út szélén. Az inas megfordította az ostorcsipét és beszélni kezdte a filozófus számára. Hatás nem mutatkozott, tehát a négatás fokozottabb mértékben zuhogott a bölcs csacsi hátára. Ekkor sült ki, hogy az asztalosinas is csacsi, mert nem tudta, hogy egy megcsókonyó södött csacsival hogyan kell bánni. Az utcán ekkor már két csacsi volt. Az utcai népe hamarosan köréjük gyűlt és figyelte az eseményeket. Az egyik csacsi pedig tovább ült a verte a másik csacsi. S ekkor jelentkezett a harmadik. Ugyiszóván előugrott. Nem volt ugyan oroszlan bőrből, de valami állatvédő liga tagsági bőrből. Nekiugrott az asztalosinasnak és jól megpofozta jobbról is balról is:

— Hát szabad így kinezni azt a szegény állatot? — ordított.

A közönség véleménye megoszlott. Csakhamar megjelent a rend éber őre is, aki felvonta a pofokodó urat.

— Majd fizethet ezért a pofonért. Mit avatkozik bele a mások dolgába? Maga számra...

Az inasgyerek begött, a csacsi lassan megindult, csak a számról veszekedett tovább a rendőrrel. A többi csacsi, aki végignézte ezt a számszót, örült, hogy róluk nem sült ki, hogy milyen szamarak...

— **Az elemi oktatás reformja.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszteriumnak egy különleges bizottsága tegnap fejezte be az elemi oktatásról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A törvényjavaslatot a közoktatásügyi tanács már el is fogadta és Pribicevics Szvetozár közoktatásügyi miniszter a napokban a szkupstina elé viszi. A tervezet lényege az, hogy az elemi iskolákba nyolc osztályt vezet be. Négy osztályban a jelenlegi tananyagot tanítanak, a többi osztályban pedig, felfelé a közgazdaság elemeiben, városban pedig az ipar és kereskedelem alapköveteleményeiben kapnának oktatást a tanulók.

— **A földrengés Zsabyán.** Március 24-én péntek délután 1 óra 32 perckor Zsabyán is erős földrengés volt érezhető egy erősebb és egy tompább dübörgés kíséretében. Az ingórák súlyai összeviszva mozgólódtak. Szekrények, asztalok ropogtak. A templomban a 12 méter hosszú csillárok 50 cm. kilengéssel mozogtak pontosan északkelet-délnyugati irányban.

— **Magasabb a csomagportó áprilistól.** A „Sinzabene Novine“ f. hó 20-iki számában hozza azt a rendeletet, mely szerint a csomagportó április hó 1-től kezdődőleg felémeleik. Az új díjszabás körülbelül a kétszerese lesz az eddigi összegeknek: 5 kg-ig 8 dinár, 5-10 kg-ig 20 dinár, 10-15 kg-ig 30 dinár, 15-20 kg-ig 40 dinár lesz a portó csomagként.

— **Dr. Dungserszky Gedeon sörgyára** Csében március 29-én megkezdte működését. A gyár három évig készült órlási anyagi áldozatokkal, nagystíliú és a lehető legmodernebb gépekkel rendelkezik, egy, hogy alig akad párja az egész országban. Mivel Störn sörfőző a legjobb sörfőző hazájában, Bajorországban tanulta a sörfőzést, remélhető, hogy nemcsak a legjobb, hanem a legjobb sört is fogja ezen sörgyár előállítani.

Az Egyesült Államok, Japán, Dánia, Hollandia, Svájc és Csehszlovákia szívesen résztvehetnek a vállalkozásban, ha kívánják. Egyes lapok szerint a Szövetség már munkatervet is dolgozott ki Oroszország szanálására vonatkozólag, melynek főbb pontjai: utak, vasutak, kikötők, hajók építése, nagyméretű öntözési és elektromossági művek létesítése.

Amint ezekből láthatjuk, az egykor oly hatalmas orosz birodalom a bolsevisták pár évi „dicső pralma“ után ma odajutott, hogy Európa többi nemzetel egy néznek rá, mint valami műveletlen területre, melyen osztozhatnak, vagy legalább is nyereszkeskedni lehet. A bolsevisták vad és természetellenes teóriájának eredménye, hogy lerongyolódott országukért megindult a kapitalisták örült versengése és a híres szovjetemberek, ha még ideig-éráig élők akarnak, kell, hogy kajuláljanak ezek előtt a követelések előtt. Azonban még ez a megalázó mentési akció sincs biztosítva az oroszok számára mindaddig, míg Lenin és társai az urak a Kremenben. Különösen a francia közvélemény kelti ki a szovjettel való tárgyalás és a jelenlegi orosz kormány elismerése ellen. Március 4-én a Quay d'Orsay összehívta a miniszterközeli szakértőket, melynek hivatása a génuai értekezlet gazdasági anyagát feldolgozni. Az elhangzott vélemények szerint Oroszország talpraállításának előfeltétele az volna, hogy a szovjetkormány elismerje az ország adósságait. Megvitatták az orosz ipar, kereskedelem és közlekedés fellendítésére vonatkozó terveket is, azonban minden fejtegetésnek refralnje az volt: segíteni Oroszországon csak akkor lehet, ha jogait védelmére komoly garanciát kapnak a vállalkozók. Már pedig ki bizna a szovjetkormány ígéreteiben? Komoly gazdasági körökben időfecsérlésnek minősítik a szovjettel való tárgyalást és az egész birodalom rendezése helyett egyes határmenti részek, mint például a Kaukázus feisegítését ajánlják, Angolországban, ahol pedig a szovjetek diplomáciai missziója nagy propaganda tevékenységet fejt ki, (melynek eredményét a minapi londoni választási harcok bizonyították be legjobban), mind erősebben kifizájják Lloyd George eddigi orosz politikáját és érezhető közeledés jelentkezik a francia szovjetellenes felfogáshoz.

Ezzel az ellenszennvel szemben a bolsevisták folytatják vakmerő aknamunkájukat és szemfényvesztési politikájukat. Csicseria továbbra is a magas tőről beszél és provokáló álluszu jegyzékben protestál a konferencia elhalasztása ellen. A szovjetkormány elfoglaltsága — írja Csicserin — túlnagy ahhoz, hogy a nagyhatalmak elhatározásával olyan gyorsan változassék. Reméljük, hogy a jövőben szállardabbul fognak ragaszkodni az egyszer elfogadott állásponhoz. Kár, hogy a konferenciát nem helyezték oly országba, hogy a kormányok valamivel szállardabbak, mint Oroszországban. (Talán bizony Oroszországban?). Ha az orosz külügyi népbiztos ilyen mentalitással jelenik meg Georzeval, előre látható, hogy nem nagy sikert fog elérni. Azonban akárhogy is fog végeződni a várva várt konferencia, annyi bizonyos, hogy nem lesz érdektelen. Két világnézet ütközik össze Génuában s ennek az összehúzóerőnek eredményétől függ Európa jövője zorsa.

Paul Raguter.

Amerika nem bizta meg Benest egy gazdasági program kidolgozásával

Bécs, márc. 25. (Eredeti távirat.) Az amerikai misszió mit sem tud arról, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya felszólította volna Benes csehszlovák külügyminisztert, hogy a monarchia utódállamainak egymáshoz való közeledéséről gazdasági programot dolgozzon ki. Ugy látszik azon gazdasági programról van szó, melyet Benes a génuai konferencián szándokozik előterjesztani. Ez azonban semmiféle kapcsolatban nincsen az Uniótól kapott megbízással. Cseh részről is megerősítik, hogy Benes nem kapott ilyen fajta megbízást.

Földrengés Ujvidéken című tegnapi cikkünkbe sajtóhiba csuszolt be, mert a földrengés nem 1 óra 28 perckor volt, hanem 1 óra 17 perckor.

— **A polgármester és a rendőrök.** Jungstovóban a város polgármestere azzal a tervvel foglalkozott, hogy a rendőrök fizetését lecsökkentse. Emlatt a rendőrség kissé duzzogni kezdett és hogy tüntessen a polgármester ellen, egyáltalában nem köszöntek neki. Ugy viselkedtek vele szemben, mintha nem ismernék, ami persze módosított idegesítette az érdemes polgármestert. Így történt, hogy egy szép napon a város első polgára szigorú rendeletet bocsátott ki, amelyben minden egyes rendőrnek szigorúan megparancsolja, hogy neki minden alkalommal köszönjenek.

— **Tudomány és valóság** Grossmann tanár, a szerelem pszichológiájának érdemes tudósa, a londoni Blue Room épületben előadást tartott kedvelt témájáról. A halgatóság köréből azonban váratlanul rendőrtisztviselők váltak ki és a tanárt letartóztatónak nyilvánították. Kiderült, hogy a tudós megfelelő levele családosi kötelességeiről, feleségét és gyermekét támogatás nélkül hagyta, úgy, hogy felesége képtelen volt férje ellen a rendőrség segítségét igénybe venni. A tanár tudományos ábrándjait gyökeresen megcáfolta a gyakorlati valóság.

— **A művész bosszuja.** Egy római mulatságon a napokban Stendhal tollára méltó tragikomédia történt. Egy jólöltözött fiatal ur szünóra közben odalépett egy méltóságos külsőjű öregebb urhoz és szó nélkül két pofont mért le rá. A támadó gróf Zilippo Lovateili szobrászművész, a megtámadott Marino Tartonia herceg, Róma egyik leggazdagabb bankárja volt. A kissé esetet furcsa előzmények kísérték. A herceg egy feltűnő szépségű és melegs gazdasági ifjú amerikai hölgyet vett feleségül. A szobrász, mivel az újdonsült férj jó barátságban volt, pompásan sikerült márvány mellképet faragott a hercegnőről. A szobor azonban mindenkinek tetszett, csak a hercegnek nem. A kikötött 25 000 líra tiszteletdíj helyett a szobrot visszaküldte a művésznek és ezer lírát csatolt hozzá a fáradságért. Idővel azonban hozzátette, hogy néhéz pénzügyi viszonyok és a valuta hanyatlás miatt küldi így kis összeget. A megbántott művész erre a szobrot szalonjába vitette és ott az 1000 lírát rálhelyezve, melléte a Tartonia hercegi család címerét ezzel a felirattal: „I have my money.“ azután meghívta magához az egész arisztokráciát téára. A herceg hívós kereskedői számítása most sem tagadta meg magát. Nem törődött a dologgal, csupán bizalmas körben elmesélt néhány kevésbé bizelgő szót a művész nevére. Erre következett a bál jelenet. A herceg ezt követőleg nyugalmát veszítve, segédekét küldött és egy eziszt, de eredménytelen párbaj egyelőre pontot tett a sok szóbeszédre alkalmas adó történet után.

— **Foch tábornagy önmagáról.** Egy francia újságírónak Foch tábornagy megkapó vallomásokot tett önmagáról. — Az emberek optimistának tartottak — mondta — mert soha nem hittem és nem akartam hinni a vereségben. Alapjában véve optimizmus és pesszimizmus üres szavak. Az optimizmus a vérmérséklet dolga és mint ilyen, sincs szerepe a háboruban. Ha valakire komoly feladatot bízunk, egy mérlegelnie kell a körülményeket, azután egy pontosan megszabott munkatervet kell készítenie és rögtönzés nélkül ezt kell végrehajtani. Egy fontos vállalkozás véghezviteléhez tiszta fejre és erős akaratra van szükség. Azt kérde, mi volt fiatalabb koromban a katonai pályára? Metzen, a porosz-francia háboruban ott voltam, amikor egy emékezetes vasárnap reggelen III. Napoleon, ki előző este érkezett a frontra, a menekülésre határozta el magát. Megjött a hír, hogy Mac-Mahon csatavesztes lett, hogy Frossart kiadta a visszavonulás parancsot. Midőn a parancsot átolvastam figyelmesen újra és újra, — elhatároztam, hogy katona leszek. — A tábornagy naponként két órát ül ma is nyeregben, pipázik, de általában mérsékletesen él. Kifűnő étvággyal rendelkezik, — ami közudomásu, amióta a németek ellen foganatosított rendszabályai a világ elé kerültek.

— Ma, vasárnap este fél 9 órai kezdettel a beltéri kath. kör műsoros felolvasó estélyt rendez a saját helyiségében terített asztalok mellett. A felolvasást Fáth Ferenc esperes apátplebános ur tartja. Azonkívül zene, ének és víg jelenetekben bővelkedő néhány egyfelvonásos kerül előadásra. Belpó díj nincs.

— Albániai követ. A minisztertanács mai ülésén elhatározták, hogy albániai követé Lyuba Nesics trésszi főkonzult nevezik ki.

— A földrengés. Mest már megállapítható, hogy a földrengés központja Beograd és környéke volt, kiterjedési határa: Szkoplye, Szarajevo, Beeskerek. A legerősebb Lazarevac, Sabac és Zemun városokban volt.

— Fascista foglyok Zagrebban. Szombaton 5 fascista foglyot szállítottak Zagrebba, akik Szent-Anna helyiségben merényletet akartak elkövetni Zanella ellen. Ügyüket a zagrebi törvényszék fogja tárgyalni.

— Szarajevóban havazott. Szarajevóból jelentik, hogy ott tegnap éjjel havazott. A hó 2 cm. magas volt.

— Az athéni követ a királynál. Öfelése ma különkhallgatáson fogadta Balugdics athéni követet.

— Az egyetemi választások. Az egyetemi ifjuság ma tartja a segélyegylet vezetőségének választását.

— A német trónörökös memoirja. A tavaszra végre megjelennek a német trónörökös nagy érdeklődéssel várt memoirjai. A Leipzigben megjelenő kötetben a trónörökös elbeszéli ifjuságát, ismeretl a háború előtti főbb politikai válságokat és véleményét nyilatkoztatja a jelenlegi fontos politikai problémák felől. Hosszasan időzik a marnel és a verduni harcoknál, valamint a november 29-iki események és a hollandiai szökés részletezésénél. A munka egyszerre jelenik meg Amszterdamban a német kiadással egyidejűleg angol, holland, francia és spanyol nyelven.

— Magyar-szerb szótár a hangsúly és hanghosszaság pontos megjelölésével, szerkesztette Dr. Dialović Veselin, közoktatási felügyelő. Novisad, 1922. „Zastava” könyvnyomda r.-t. IV. és 800 oldal. Ára 30 dinár, félvászonban 34, egész vászonban 36 dinár. Körülbelül 45.000 magyar szót és kifejezést fordít szerbre kiváló pontossággal és úgy, hogy minden szó után megadja a szükséges nyelvtani (ragozási) utasítást. Gazdag tartalmánál, kimerítő nyelvtani utasításánál és pontos ékezésénél fogva ezen egyetlen magyar-szerb szótár a legmelegebben ajánlható mindenkinek, aki szerb nyelven akarja magát azóban vagy írásban helyesen kifejezni. Kapható a szerkesztőnél Noviszádon és minden könyvkereskedésben. A szerb-magyar szótár ára 22 és 24 dinár.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvény-Társaság :- Novi-Sad.

Alaptőke	6 millió korona	3:3
Tartalékok	45 " "	
Betétállomány	50 " "	

Takarékbetéteket elfogad 6°-os kamatozással azonnali visszafizetés kötelezettsége mellett. Ha a betevő tőkáját 3 vagy 6 hónapra lekötö, egy magasabb kamattételt biztosítunk.

Az osztrák-magyar határkiigazítás

Bécs, márc. 25. (Eredeti távirat.) Schober kancellár egy nyugatmagyarországi küldöttségnek kijelentette, hogy a legfelsőbb tanács és valamennyi szövetséges hatalom egyhangulag állást foglal a Burgenlandra vonatkozó magyar követelések ellen és csakis az okvetlenül szükséges határkiigazításról lehet szó, de ezek alapján a határt legfeljebb ötven méterre lehet eltolni.

SPORT

— Rovatvezető: Nemes Károly —

* **NSK—LAK.** Amit három-négy hét előtt csak titkon mertünk remélni a múlt héten beteljesedett. A nehezen létre jött Belgrád-Noviszadi bajnokság első helyén egy noviszadi csapat áll. Az, hogy ez a helyezés pár hét múlva másképp alakulhat semmit sem von le a NAK nagyszerű teljesítményéből. Ha másra nem is, arra minden esetre jó volt ez az „Ide-iglenes”, hogy olyan renomét szerezen városunknak, amely előtt ha elmennek a büszke belgrádi csapatok, ha másképp nem is, legalább az ujjakkal ne érintsek kalapjukat. A múltban ha noviszadi csapatról eset szó Belgrádban csak a lelkisnyilás hangján történt ez. És ma mégis mint a legerősebb ellenfélhez, akitől még félni is lehet, jött a belgrádi bajnok csapat, a B. S. K.

Reméljük az a 11 noviszadi fiu tudni fogja hogy ma, mint városunk méltó reprezentánsai állnak szembe a belgrádi bajnokkal és becsülettel fogják nevüket a küzdelemből kihozni. Történelmük ma délután bármi is városunk football sportja együtt fog bujni vagy emelkedni a NAK teljesítményével.

* **Az elmúlt vasárnapról.** Egy footballista aki valamely szabadkal lapot tudósít a J. Makkabi birkózóversenyen annyira izgatott volt hogy a következő tudósítást küldötte Vermes-Kincses pár döntőküzdelméről: „Kincses Vermes 2:0 (1:0). Sötét felhős idő. A mérkőzés szép volt, de rövid. Az ellen felek féldőben kapuk helyet bírót caeréltek.

* **A NAK—OSKV-meccsen történt.** A Gáspár lábáról lepattanó labdát Nemes a földön fekvő csak a goal-vonalon tudja elfogni. A bírót kettőt fúj. Halott csend. A bírót a kapuhoz rohan, a nyomoktól akar meggyőződni, bent volt-e a labda? A kapu mögött álló rendőr, nyilván félre érti a bírót keresgélését, megszólal: „A labdát tetszik keresni? — Ott van a kapus kezében.”

* **Szintén a birkózóversenyen történt.** Kihirdették: Hatz (Makkabi), Klein (Zombor) döntő küzdelem.

A: Miért drukkolsz te annyira?
B: Azért drukkolok, hogy melyiknek is drukkoljak most.

A: En úgy tudom, te egy fanatikus Makkabista vagy.

B: Hisz azért. Klein egy zsidó, de nem Makkabista, Hatz meg egy Makkabista, de egy goj.

* **Mond valamit.** A Vardar—Makkabi-meccsen az előbbi már az ötödik goalt rugja, mikor a következő párbeszéd indul meg:

I.: Hát, hogy állunk most?
II.: 5:0 a belgrádiak javára.
I.: No és miért megy ki az a hír-
len szöke?

II.: Mert az a Weisz.

I.: ? ? ?
II.: Tudod apa, ő más vidéken tanult játszani, ott olyan szabályok voltak, hogy ahány gólt az ellenfél belő, annyi játékosnak ki kell állni a vesztes csapatból.

I.: De hisz már ötöt kaptak?
II.: Na igen, de Weisz azt hiszi, hogy ő öt játékoszt számít a Makkabiban és csak most állt ki.

* **A mai mérkőzések.** A BSK—NAK mérkőzés pont fél 3 órakor a NAK-pályán, a Szlavia—J. Makkabi 3 órakor veszi kezdetét. A NAK—BSK előtt az OSKV—NAK ifjusági csapatai játszanak előmérkőzést.

* **A bajnokságért játszó noviszadi csapatok mai összeállításai:** NAK: Nemes, Gáspár, Alexi—Sztika, Rozics, Schmidt—Bertók, Német Gatsohn, Lerch, Ecet. OSKV: Nyiró, Ovári, Kalenics—Kraiz, Miskolci, Stojanovics—Molnár, Kricskóv, Dudás, Sévics, Száraz. Makkabi: Hajós, Weisz, Berger—Hercog, Stern, Jakobovics—Fischer, László, Harasztli, Bencze, Morgenstern.

* **Páholynok a NAK pályán.** A mind-nagyobb számmal kilátogató közönség kényelmét kielégíteni akarván, az egyesület nyolc 7 személyes páholyt építtetett a pályáján. Ezenkívül az első sor padülését is kicserélték erős rögzített ülésekkel.

* **Andró, a noviszadi közönség kedvence** beogradi játékos fog ma délután a „Sport”-ban centerhalfot játszani.

* **A pesti mérkőzések közül ma az UTE—FTC találkozója áll az érdeklődés középpontjában.** A mérkőzés az UTE pályán kerül eldöntésre.

* **Kelemen és Weisz a J. Makkabi két kiváló képességű új játékos** csak a jövőhéten lesz játékosok és először a NAK ellen fog szerepelni.

* **Az uszók is kezdik.** MUSz 3 hónapra tiltotta el egy Horváth nevű uszót a versenyzéstől, mert vétett az amatőrség szabályaival ellen.

* **Országúti kerékpárversenyt** rendez a NAK a jövő hét folyamán.

* **Két erős bajnoki mérkőzést** játszik az SZTC két nap alatt. Tegnap a zombori „Amatőrök” ellen játszottak és ma a „Bácska” ellen kell kiállniuk.

* **Vékes az alszövetség legkeresettebb bírója.** Míg a többieknek csak minden harmadik héten jut egy mérkőzés, addig őt minden hétre kiküldték.

* **A belgrádi sportemberek egész koloniját kíséri a BSK t ma Noviszadra.**

* **Az osztrák bajnokság egyik döntő** küzdelme lesz jövő vasárnap, a „Rapid” és a „Wiener Sport Club” találkoznak e napon.

Színház—Mozi

A Nemzeti Színház műsora. Hétfő: „Fifi kisasszony” és „Bajazzók”. **Kedd:** „A makrancos hölgy”. **Bérlétkben. Szerda:** „Carmen”. **Vayani Eugenia** a beogradi opera tagja vendégszereplése. **Felemelt helyek. Csütörtök:** „Amilyen az apa, olyan a fia”. **Caillave és Fleurs** bohózata három felvonásban. **Péntek:** „Pillangó kisasszony” (Madame Butterfly), **Popov Jelisaveta** vendégjátéka. **Szombat:** „Amilyen az apa, olyan a fia”. **Vasárnap délután:** „Troubadour”; este: Hajduk Velyok.

Vendégek a színházban. A színház igazgatósága mindent megtesz, hogy a közönség igényeit kielégítthesse. Nagy súlyt fektet arra, hogy minél nagyobb számban léptessen fel vendégeket. E héten két vendége is lesz a színháznak: Eugenia Vayani a „Carmen” címszerepét fogja énekelni szerdán este; pénteken pedig Popov Jelisaveta lép fel a „Pillangó-kisasszony”-ban. Mindkét művész jelenleg a beogradi opera tagja és ismerősek közönségünk számára is és így valószínű, hogy táblás ház fog tapsolni a két nagyszerű énekesnőnek.

A Judex II. részét mutatja be ma és holnap az Apolló. Az óriási film folytatása is telve van izgalmas jelenetekkel. A nagy harc megindult Judex és a Titoküzerek társasága között. Lélekvisszafojtva figyelj a közönség a nagyszerű darab minden mozzanatát. A cselekvény drámai menete átszőve kedves jelenetekkel és tarkítva a jóízű humor legtermészetesebb megnyilvánulásával ezt a részt minden tekintetben éppolyan nagyszerűvé teszik, mint amilyen az első rész volt.

Munkásműkedvelő előadás a Szlobodában. A legteljesebb érdeklődés előzi meg az újvidéki Munkás Szakszervezeti Tanács vizsgáló bizottsága által április 1-én rendezendő műkedvelő előadást, amelyen Tóth Ede nagyhatalmú népsziműve, a „Falu rossza” kerületi színi magyar és a „Proszászló alatt” c. egyfelvonásos dráma szerb nyelven. Az előadás este 8 órakor kezdődik.

Láttamozták az oroszok a genuai delegáció utlevelét

Riga, március, 25. (Eredeti táv.) A moszkvai lett követség ma láttamozta azon szovjet delegátusok utlevelét, akik részt vesznek a genuai konferencián. A szovjet delegációt Csicserin vezeti. Lenin utlevelét nem láttamozták, tehát bizonyos, hogy nem megy el Genuába.

Mindenütt megnehezítik a bevándorlást

A bevándorlás feltételei

Bécs, március 25. (A Délbácska bécsi szerkesztőségétől) A bevándorlás szabályozása érdekében az egyes államok kormányai állandóan kisebb-nagyobb változtatásokat tesznek. Az alábbiakban néhány állam legújabb bevándorlási rendszabályát ismertetjük. Ezeknek a kivándorolni szándékozók részéről való figyelembevétele annyival is fontosabb és ajánlatosabb, mert ismeretük hiánya a legnagyobb kellemetlenségeknek, nem ritkán pedig a visszautasításnak közvetlen oka.

Brazília

A Brazíliába kivándorlók kötelesek lakóhelyükhöz legközelebb fekvő brazilai konzulátusnál személyesen jelentkezni és az utlevél kivétel a következő okmányokat bemutatni: 1) oltási és újraoltási bizonyítvány; 2) igazolást annak, hogy a kivándorló bűncselekményért elítélve nem volt; 3) hatósági orvosi igazolását annak, hogy a kivándorló nem szenved idült, ragályos, vagy elmebetegségben; 4) rendőrhatalmát igazolását annak, hogy a kivándorló a közbiztonságot és a társadalmi rendet nem veszélyezteti. Ezekben az okmányokon kívül egy arcképet és 4000 reálnak megfelelő értéket, konzuli illetékek címén kell fizetni, azaz átadni a konzulátuson. Az utlevél világosan fel kell tüntetni, hogy a kivándorló Brazíliába szándékozik utazni, „Amerika”, vagy „Dél Amerika” megjelölés nem elegendő.

Kanada

Minden bevándorlónak partraszálláskor 250 dollárt kell felmutatnia. Ha egész család vándorol be, akkor csak a családfőnek kell 250 dollárt, a feleségének 125 dollárt, a 18 éven aluli gyermeknek pedig egyenként 50 dollárt felmutatni. Férfiukhoz utazó asszonyok szüleikhez utazó gyermekek és a mezőgazdaságban elhelyezkedő munkások csak 25 dollárt kötelesek felmutatni.

Kolumbia

Csak az kaphat beutazási engedélyt, aki jogerős munkaszerezőként tud felmutatni. Még az ilyeneknek is igazolni kell azonban egészségi állapotukat és rendőrhatalmástól azt, hogy anarchista és boisevista bűncselekményekben nem vettek részt.

Mexikó

A bevándorlási és letelepedési engedély nyereségének legfőbb feltétele az, hogy a bevándorló alkalmaztatását, illetve biztos megélhetését előzetesen igazolja.

Palesztina

A palesztinai hatóságok bevándorlási engedélyt azoknak a személyeknek adnak, akiknek utlevelét az angol hatóságok láttamozták, akik elegendő tőkével rendelkeznek, hogy munkanélküliség esetén is meg tudnak élni, akik testileg és szellemileg egészségesek, akik megfelelnek a palesztinai hatóságok egyéb követelményeinek.

Tőzsde.

Beograd, márc. 25. Dollár 78, lira 395, csehszlovák korona 143, London 357, Genf 1540, Róma 410, Prága 148, Berlin 26'65, Bécs 1'18, Budapest 11.

Ujvidéki terménytőzsde. Buza bácskai 78, 2% Ujvidék vidékéről kínálat 1780, szerémi 78, 2% Ruma vidékéről kötés 1700, bánáti 78, 2% Kikinda vidékéről 1780, szlavyoni 77-78 2% India vidékéről 1750. Árpa bánáti kínálat 1150. Zab bácskai vagy szerémi kínálat 1240. Tengeri bácskai új kínálat 1300, bánáti kínálat 1325, szerémi Ruma vidékéről kereslet 1300. Bab fehér új kínálat 1180. Liszt nullás kötés 2335, főző kötés 2235 kenyér kötés 2085. Sertézsír kínálat 8200. Szalonna kínálat 7200.

Felölös szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen fiunk és testvérünk

SIMON FERENC

halála alkalmával mély fájdalommal résztvételünkkel enyhíteni iparkodtak és drága halottunk ravalára virágokat helyeztek, ez uton mond köszönetet

a gyászoló család.

Apró hirdetések.

Nagycsaládu állami TISZTVISELŐ mellékfoglalkozást keres pihenő idejére. Cim a kiadóban. 2551-1-2

IZLÉSES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-ter 1. 1-1

A helyi piac részére ügyes, szakmáképzett és jól bevezetett 2577-1

helyi képviselőt

keresünk, aki a vevőközönséget jól ismeri. Königstädter Testvérek R.T.

Eladó egy jókarban levő Magy. Állam vasut gépgyári 10 atmoszféras komplett magánjáró

8 lóerős cséplő-garnitúra.

Bővebbet Hellermann János-nál VOJKA (Szerém megye.) 1-2

Elárusítónőt

keres azonnali belépésre

DORNSTÄDTER cukrászda.

Báthory-utca 5 ös számú ház szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Hunyadi-utca 29. sz. 2556-1-2

Téglaégető-mester,

több évi gyakorlattal bíró,

állást keres nagyobb vállalatnál.

Égetett darabos meszet

legjutányosabban szállít

SCHÖN ERNŐ, SUBOTICA 2536 7-12 Zrinjski trg 2. — Telefon 42.

Dr. ILIJČ RADOSLAV

ügyvéd megnyitotta ügyvédi irodáját

Novisadon, Ljubljanska (Szent 2-2 István) utca 13. szám alatt.

Tükörkészítés!

Üvegcsiszolás. Poltos tükröket garancia mellett javítunk.

2575-1-1

„VITRUM” Novisad, Futoska-u. 106.

Eladó

birtok a Banátban Fundus Instrukttal, 18.000 kor. holdankint, azután 177, 130, 70 és 48 holdas birtokok Bácska és Szerém-ségben jutányos áron. 200.000 tégla ab állomás szállítva.

Gőzmalom, gyógyszerár, kávéházak, szállodák, vendéglők, telepek és egyéb üzletek és üzletheiységek. — Novisadon emeletes és földszintes házak a fétéren, azonal beköltözhető. — Hálószobák és szalngarnitúrák és egyéb berendezések. Butorozott szobák kiadók. 12-24

FERRÓ és WEBER

Novisad, Kralja Petra-ul. 7. I. emelet.

APOLLO MOZGÓ

MÁRCIUS 26

Judex új megbízatása.

II. rész.

2 fagyaltgép, 12 és 26 literes,

eisörangu német gyártmány eladó Hacker cukrásznál Futoska ul 32. Novisad.

Ház eladás.

a Vásár-utca 25 sz. ház kerttel együtt szabad kézből eladó. Felvilágosítás nyerhető a tulajdonosnál Magyar-u. 50. sz. alatt. 2-2

?

készülnek leggyorsabban és legolcsóbban mindennemű könyvnyomdai munkák

GUTENBERG

könyvnyomdában Novisad, Szabadság-ter 1. szám alatt (a rom. katolikus templommal szemben). — Telefon 38.

Erzsébet március 25-26

az idény legjobb MAX LANDA
detektiv-filmje!

Grand Hotel Babylon

Rendkívül érdekfeszítő detektiv-
dráma 4 nagy felvonásban.
Főszerepben: 2571-3-3

MAX LANDA és HANNY WEISE.**Nyilvános árverési hirdetés.**

Birdics György novisadi kereskedő képvis. dr. Mócs Alexander novisadi ügyvéd által eladja közbenjöttem mellett a kereskedelmi törvény 347. §-a alapján körülbelül 150 öl tűzifát a Horvát Hitelbank és Takarékpénztár R. T. (Hrvatske Kreditne Banke i Štedionice d. d.) a bosna brodi cég terhére és veszélyére. Az árverés megtartatik f. é. március hó 30-án délután 3 órakor Novi Sadon, a Duna partján, a selyem gyár mellett, ahol a fa fekszik. Feltételek a következők: 1. Minden árverező biztosíték fejében lefektet 6000 dinárt. 2. Az eladás összes mennyiségben lesz. 3. Kikiáltási ár 350 dinár ölenként. 4. Vevő köteles az elért eladási árat azonnal kifizetni. 5. Vevőt terhelik az összes állami illetékek. Az eladó minőségért és mennyiségért felelősséget nem vállal. Vevő köteles a saját költségén melőbb elhordani.

Dr. Milorad Popov
klr. közjegyző.

2572 2-2

Egy nagyobb családi ház

nagy kerttel, **2 utcai, 1 udvari** lakással és a megfelelő mellékhelyiségekkel azonnal eladó egy utcai lakás azonnal átvehető. — Bővebbet Futaki ut 124. szám alatt. 2569 2-2

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

KALAP-MODELJEIM

megérkeztek. — E vállalom férfi, női, gyermek kalapok alakítását, festését minden színben. — Új kalapok rendelésre kicsinyben és nagyban készítenek. Olcsó árak! Pontos kiszolgálás.

ifj. FOJT ISTVÁN Ujvidék
Zrinyi utca-utca 18. 2445-12

Műhely áthelyezés

Alulírott papi egyenruha szabó ezton tisztelettel értesitem a **főtisztelendő lelkész urakat**, valamint a n. é. közönséget, hogy műhelyemet Kenyer-utca 15. szám alól

Alkotmány-utca 13. szám alá helyeztem át,

ahol az összes papi kellékek kaphatók. — Tisztelettel

HERCOG F. papi szabó, Alkotmány-u. 13.

Szállítási és Fuvarozási Vállalat.

Telef. 270. **KRUMESZ PÁL** Telef. 270.

UJVIDÉK, FUTAKI-UTCA 82. SZÁM ALATT.

elvállal helybeli és vidéki áru-fuvarozást

TEHERAUTÓVAL,

vagy stráfkocsikkal és áruberak-tározást. 2—0

Tisztelettel értesitem

a nagyérdemű közönséget, hogy **Bács-Kulán a Sloboda-szállodát** ujonnan renoválva átvettem. Azon vagyok, hogy jó konyha, kitűnő italok és pontos kiszolgálással a tisztelt közönség teljes megelégedését kiérdemeljem. Számos látogatást kér tisztelettel

SÁBLI ILLÉS vendéglős

Sloboda szálló Bács-Kula. 3 3

Végeladás! BUTOK! Kiárusítás!

Szobabutorok, ebédlők, hálószobák, íróasztalok, ottománok, chais-long-ok, hintaszékek, fotelok és más különféle székek, mosdók, konyhaberendezés, mosóteknők, ágyak, szekrények, asztalok és minden e szakmába vágó cikket

mélyen leszállított árak mellett

nagyban és kicsinyben végleg kiárusítják

Vrška Testvérek (azelőtt W. Schön)
Novisad, Pašičeva (Szűcs) ul. 10. 2581-1-3

Ellő, Mengl és Zságár

Épület- és géplakatos mesterek
Lövész-utca 33. szám.

A n. é. közönség tudomására adjuk, hogy a **mai napon Lövész-utca 33. szám alatt**

épület- és géplakatos műhelyünket megnyitottuk és minden e szakmába vágó munkát elvállalunk, azonkívül **sörös csapok** és apparátok javítását vagy elkészítését és **felszerelését** a legjutányosabb árban eszközöljük. 2555 3 3

FEDező MÉNER**AMERIKAI ÜGETŐK.**

Kilometer rec.
LATAVIEC s. pej 1'30
EZERMESTER fekete 1'32
ARGONAUT S. s. pej 1'29
GRODEK pej 1'28

ELŐJEGYZÉSEKET ELFOGAD

ifj. Gerber Nándor

STARI BEČEJ. 7—7

RONGY, CSONT és ÓCSKAVAS KERESKEDÉS ELADÓ

joggal, raktárral és felszereléssel egy Bánátban lévő nagyobb városban. Érdeklődni lehet: **WOLF BÉLÁNÁL**
Vel. Kikinda. 2573-1-2

TANULÓ 2574—1

20 éves korig felvétetik.
VITRUM ÜVEGCISISZOLO
Novisad, Futoska-u. 106.

GÉPOLAJOK és KOCSIKENŐCS

Nagyban!

2537-3-5

Telefon 350

KUSZLI GYULA vaskereskedésében **NOVISAD, Temerini-utca 8.**

gépzsír, hengerolaj padlóolaj, karbolinium, kátrány, dobsin, csapágyfém, szerszám-
acelok, szerszámok, rudvas, Winter kocsí tengelyek, méretlemez 1/2—5 mm ig,
tető-zárcső-horgany-horganyozott és fehér lemez, vaddisznójegyű ekefejek,
ekekések, sodrony, sodronyszeg, sodronyfonat, épület és butorvasalás, szőlő per-
metezők és alkatrészek, gummicsovok, kapitelok, asztallábak, butor-diszfagarványok,
valamint egyéb vasárak állandóan nagy választékban raktáron és a legjutányosabb árban kapható

Kicsinyben!

HÉT CSILLAG vendéglővel szemben!

Nyomatott a „Gutenberg“ könyvnyomdában Novisad (Szabadság-tér 1.) II. udvar.